

Predikan av Solveig Högberg Domsöndagen 2022 11 20 i S:t Peters kyrka

Kristi återkomst

Daniel 7:9-10

Upp 20:11-21:5

Joh 5:22-30

Inledning

Det blir bara mörkare och mörkare!

Ja, det är väl ett konstaterande som vi så här dags på året ofta gör. Och det är ju helt riktigt, november är mörk och grå och för varje dag blir det allt mörkare.

Men samtidigt handlar det om vilket perspektiv vi har. Ännu någon månad är det detta som gäller, men sen kommer vintersolståndet och allt vänder.

Det paradoxala är ju, just nu, **att ju mer det mörknar desto mer närmar vi oss ljuset**. För varje steg vi tar så är vintersolståndet och ljusare tider allt närmare.

För mig är det detta som Domsöndagen handlar om: det gäller att leva med rätt perspektiv och komma ihåg att en dag vänder det.

Idag är det Domsöndagen och nästa söndag är det Första Advent.

Det är faktiskt två söndagar som handlar om precis samma sak. De handlar om att Jesus kommer.

Men samtidigt finns det väl knappast två söndagar som vi känner så olika inför.

Jesus kommer

Domsöndagen har en känsla av tyngd, medan Första Advent är den stora glädjedagen. Då vågar vi sjunga ”Hosianna, välsignad vare han som kommer”. Idag kan vi ha frågetecknen för hans ankomst.

Vad är det som gör att vi bara på några dagar ändrar vår inställning så kapitalt? Vad är det som gör att vi betraktar Jesu ankomst så olika?

Inte kan väl Gud och budskapet ändras bara på en vecka?

Sanningen är: den Jesus som kommer till dom är samme Jesus som blev människa för vår frälsnings skull.

Domen

Idag handlar det alltså om det som vi brukar kalla Jesu andra ankomst.

Även om det finns många bibeltexter som berättar om vad som ska ske, så finns ingen detaljerad dagordning. Det är så många olika bilder som målas upp och ibland är de till och med motsägelsefulla.

Å ena sidan berättar Bibeln om en kärleksfull och nådig Gud.

Å andra sidan berättas om en dom, där några ska bli dömda till liv och andra till död. Detta har vi svårt att hålla ihop och se att båda sakerna går att förena. Men vem vore Gud om han inte reagerade på ondskan som finns i vår värld? Domen berättar om en kärleksfull Gud som är fylld av medlidande med sin skapelse och därför inte kan vara likgiltig för det onda.

Daniel i den gammaltestamentliga texten berättar om en syn som han ser. Det talas om böcker som ska öppnas inför honom som sitter på tronen. Det gör det också i Uppenbarelseboken, episteltexten. Där är det Johannes som i en syn ser den yttersta domen och en ny skapelse. Svårtolkade bilder – men de är för den skull inte obegripliga. Det handlar om vad Gud har gjort för oss genom Jesus och vad det får för betydelse för oss just nu och inför evigheten. Och det handlar om vad vi gör och vad det får för betydelse.

Evigheten och nuet

Vi är insatta i ett mycket större sammanhang än vad vi kanske tänker på. Vi är evighetsvarelser – därför är evigheten viktig, men just nu har vi bara nuet och då blir frågan: hur hanterar vi vårt nu? Hur lever vi vårt liv idag? Hur ser våra relationer ut?

Visst är det sant att domen är framtida, men den är också samtida. Naturligtvis ska vi inte välja våra liv av rädsla för hur framtiden kan komma att bli. Vi ska välja våra liv nu för vad det betyder nu, för relationen till oss själva, till våra medmänniskor och till Gud. Gud är evighetens Gud – men han är också nuets Gud.

Domsöndagen präglas av två ämnen: ansvar och befrielse. Bilder målas upp för hur det blir när världens tid är ute och vi människor får frågan: ”Vad har du gjort med ditt liv?”

Men den här dagen präglas inte bara av det som ska ske i en okänd framtid. Framför allt är det meningen att vi redan nu ska ställa oss den frågan: Vad gör vi med vårt liv? Domsöndagen visar att Gud tar oss människor på allvar och han förtroende för oss. Vår uppgift är att återspegla himlen på jorden och förverkliga det kärlekens liv som Jesus ville lära oss.

Men samtidigt som Domsöndagen ställer frågan om mitt ansvar på sin spets så handlar den här dagen också om allt som gör ont och är ont i tillvaron.

När Jesus besegrade döden på korset så påbörjades den process som innebär att det onda trängs tillbaka ur tillvaron. En gång, vid tidens slut, slår Jesu seger igenom fullt ut och allt ont blir besegrat.

Därför kan hopp, glädje och triumf faktiskt vara grundstämningen på Domsöndagen,

precis som på Första Advent.

Samtidigt som vi konstaterat detta så kan vi också konstatera att det kanske inte är så svårt att förstå att man kan ha en kluven inställning till tidens slut.

Å ena sidan ställs ansvarsfrågan på sin spets. Använder jag livet rätt? Är jag delaktig i förtryck av andra människor? Använder jag mina pengar i solidaritet med andra människor och inte bara som min privata egendom.

Å andra sidan så handlar denna tid om befrielse från förtryck eller den ondska eller den sorg som jag själv är utsatt för.

Både nu och då är det i mötet med Jesus som det livsavgörande sker.

För kom ihåg att Gud aldrig är din motpart, utan den som hela tiden försöker rädda dig. Han vill också rädda oss när vi lämnat kärlekens väg.

I sin kärlek vill han inte att du ska vara orolig eller rädd.

Han vill hjälpa dig att leva i tillit och vila i din väntan på den dag då du ska få möta honom i ”den nya himlen och på den nya jorden”, som den här söndagens texter beskriver det som ska ske efter döden.

För Domsöndagen handlar också om förlåtelse: Det kan sammanfattas i Jesu uppmaning att förverkliga Guds Rike redan här och nu.

Vi kan få vara med och bygga en värld, som är så bra som möjligt, på det enkla vis vi kan och på det sättet utför vi redan här och nu Guds verk på jorden.

”Den som hör mitt ord och tror på honom som har sänt mig, har evigt liv” sa Jesus. Och Jesus kan, redan här och nu på jorden, genom sin förlåtelse, läka mycket av det som blivit tilltufsats och skadat.

Domsöndagen berättar om Guds kamp för sin skapelse.

Vi ser det väl oftast tvärtom ”hur ska jag kunna kämpa mig till att bli frikänd i domen?”

Där Gud är, där är himlen, där är kärleken närvarande. Helvetet är där Gud inte är, där är kärleken frånvarande.

Vi kan redan nu sträva efter att leva i Guds närvaro, i kärleken, och på så sätt ta emot honom både idag och på den sista dagen.

Redan idag är det synligt för Gud hur jag förvaltar förtroendet att vara människa.

Vi får be Gud att inte bara han utan också vi själva ska se våra liv, se hur vi förvaltar det. Glädjas över när det går bra, och rätta upp det när vi är ute på villovägar.

Avslutning

Den här söndagen, Domsöndagen, vill ge dig kraft att gå vidare.

Den vill ge dig kraft att ta till dig ett nytt liv.

Den säger till dig ”Gläd dig, Gud ser dig och du får i stilla förtröstan vänta på att du ska få se honom”.

För ”Det enda vi vet är att nåden räcker, att Kristi blod vår synd och skuld nu täcker.
Det enda vi har att lita till en gång är Guds nåd, Guds gränslösa nåd!”